

Scheiden: wie helpt?

Wegwijs in het woud van adviseurs

Elk jaar stranden in Nederland 33.000 huwelijken. En dan begint de administratieve ellende, want scheiden betekent veel regelen. Geen wonder dat een leger aan adviseurs en bemiddelaars een goede boterham verdient aan echtscheidingen. Helaas geven ze niet allemaal betrouwbaar advies.

Tekst Barbara van der Est

Als het hoge woord om te gaan scheiden eruit is, breekt een extra moeilijke tijd aan. De emoties lopen vaak hoog op en er moet van alles geregeld worden. Een advocaat zoeken, de schulden verdelen, nadenken over het huis, de alimentatie en het pensioen en – als er kinderen zijn – een ouderschapsplan opstellen. Niet verwonderlijk dat er een complete markt is van adviseurs die een goedbelegde boterham verdienen aan echtscheidingen.

'Scheiden is big business', waarschuwt dan ook Martin Jan van Mourik, hoogleraar notarieel en privaatrecht aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. 'Er zijn adviseurs die handel zien in het regelen van een echtscheiding en daar zitten lui tussen die niet ter zake kundig zijn en adviezen geven waar ik ernstige twijfels over heb.' Het is dus oppassen geblazen bij het kiezen van een adviseur.

Help!

Maar bij wie moet je aankloppen voor betrouwbare hulp? De bovenste hit op Google? Dat is een optie, maar geen verstandige. Veel populaire online-aanbieders fungeren alleen als bemiddelaar tussen de consument en de 'echte' adviseur. Of ze geven je de echtscheidings-

papieren en dan mag je het zelf uitzoeken. Terwijl je zoiets ingewikkelds als een echtscheiding niet zelf moet regelen. Er zijn veel valkuilen en een afspraak met een goede adviseur is geen overbodige luxe.

Soorten adviseurs

Let goed op met wie je in zee gaat voor echtscheidingsadvies, want iedereen mag zich echtscheidingsadviseur noemen.

Er is keus uit mediators, notarissen, advocaten, financieel adviseurs en echtscheidingsketens. Je kunt zelfs meerdere

'Scheiden is big business'

adviseurs tegelijk inschakelen: een mediator als je het niet samen eens bent, een advocaat om de scheiding te regelen, een notaris om het testament aan te passen en een financieel adviseur voor het pensioen. Om meer inzicht te geven in dit woud van adviseurs, onderzocht de Consumentenbond de verschillende be-

1 OP DE 3

huwelijken strandt; dat zijn 33.000 echtscheidingen per jaar.

roepsgroepen en een aantal ketens die echtscheidingsadvies geven (zie de tabel op pagina 34). We vroegen onder andere welke diensten de aangesloten leden leveren en wat hun tarieven zijn.

Veel verschil

Er is veel verschil tussen de aanbieders, als het gaat om de diensten die ze leveren. Veel aanbieders zeggen wel 'alles te regelen', maar dat is niet altijd waar. Zo heb je in elk geval een advocaat nodig om het echtscheidingsverzoek in te dienen bij de rechtbank. Een mediator die zelf geen advocaat is, moet dus altijd een derde inschakelen.

Welke dienstverlener je uiteindelijk kiest, hangt vooral af van de eigen wensen. Een mediator is handig bij een zogenoemde vechtscheiding, advocaten weten het meest over de juridische kant van de scheiding en financieel adviseurs helpen bij geldzaken. Een notaris ad-

DE JUISTE ADVISEUR VINDEN

- 1** Bedenk wat nodig is: bemiddeling, juridisch of financieel advies? Of alledrie?
- 2** Vraag in je omgeving wie goede ervaringen heeft met een echtscheidingsadviseur.
- 3** Controleer of een adviseur is opgenomen in een register.
- 4** Vraag een prijsopgave en laat daarin vastleggen welke kosten en diensten zijn inbegrepen.
- 5** Doe voorwerk. Maak een ouderschaps- en echtscheidingsplan op www.echtscheidingsplan.nl.
- 6** Wie in aanmerking denkt te komen voor subsidie, kan bij de Raad voor Rechtsbijstand zien welke dienstverleners vergoed worden. Meer informatie op www.rvr.org.
- 7** Het is voordelig als de scheidende partners samen één advocaat in de arm nemen. Lukt dat niet, dan hebben beide partners een eigen advocaat nodig. Als die er samen niet uitkomen, beslist de rechter uiteindelijk over de twistpunten.
- 8** Maak vooraf een persoonlijk stappenplan via www.rechtwijzer.nl. Op die site staan ook handige hulpmiddelen voor het maken van afspraken.
- 9** Niets vergeten? Bekijk de checklist *Uit elkaar gaan en scheiden*: www.wijzeringeldzaken.nl.

ADVISEURS BIJ RECHTSCHIEDING

Dienstverlening	Beroepsverenigingen					Franchiseketens				
	Nederlandse Vereniging van Familiemediators (mfam.nu)	Nederlands Mediatie Instituut (nmi-mediatie.nl)	Vereniging Register Financiële Echtscheidingsadviseur (rfaa.nl)	Vereniging van Familieleel Scheidingsmediators (verenigingfem.nl)	Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het Notariaat (vmen.nl)	Scheidingscentrum.nl	Scheidingsexpert.nl	Scheidingsmakelaar.nl	Scheidingsplanner.nl	Scheidingspecialist.nl
Dienstverlening										
Indienen van het echtscheidingsverzoek	ja	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Inschrijven scheiding bij de burgerlijke stand	ja	j/n	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Hulp bij opstellen echtscheidingsconvenant	ja	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Hulp bij opstellen ouderschapsplan	ja	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Alimentatieberekening voor kinderen en partner	ja	ja	j/n	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	ja
Financieel advies zonder verkoop	nee	nee	j/n	nee	ja	nee	nee	nee	nee	ja
Fiscaal advies	j/n	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja
Verzorgen belastingaangifte	nee	nee	j/n	nee	j/n	nee	ja	nee	ja	ja
Berekening netto-inkomen in het jaar na echtscheiding	ja	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Berekening netto besteedbaar inkomen tot na pensioen	j/n	ja	j/n	ja	j/n	ja	ja	nee	ja	ja
Testamentadvies	j/n	nee	j/n	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja
Opstellen testament	nee	j/n	j/n	nee	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Pensioenadvies	j/n	ja	j/n	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja
Verzorging melding van echtscheiding bij pensioenfonds	j/n	nee	j/n	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja
Hulp bij problemen met kinderen	ja	ja	j/n	ja	ja	ja	nee	nee	ja	ja
Nazorg	ja	j/n	j/n	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Tarief										
Factuur tegen uurtarief	ja	ja	j/n	ja	k	k	k	nee	ja	ja
Minimum uurtarief	€169	€151	€121	€151	€182	€163	€133	nvt	€150	€169
Maximum uurtarief	€242	€303	€242	€363	€303	€163	€182	nvt	€225	€169
Pakketprijs mogelijk	nee	j/n	j/n	j/n	k	ja	ja	ja	j/n	k
Werkt voor										
Beide partijen	ja	ja	nee	nee	ja	nee	nee	ja	nee	j/n
Naar keuze voor beide partijen of één partij	nee	nee	ja	ja	nee	ja	ja	nee	ja	j/n
Overige										
Subsidie voor rechtshulp	a	m	s	m	s	a	a	s	nee	s
Onafhankelijke klachtenregeling	ja	ja	ja	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee
Bemiddeling bij financiële producten verboden	ja	nee	nee	ja	ja	nee	ja	nee	ja	nee

Peildatum: januari 2013

j/n = ja/nee
verschilt per adviseur

a = allen
k = keuze klant

m = meesten
s = sommigen

viseert over de verdeling van het vermogen en de echtscheidingsketen verkoopt vaak financiële producten. Om het nog ingewikkelder te maken, kan een advocaat bijvoorbeeld ook mediator, notaris of beide zijn. En aan elke dienst hangt een ander prijskaartje.

Hoge kosten

'De ontbinding van een huwelijk kost net zo veel als de huwelijksreceptie', zegt echtscheidingsnotaris Palko Benedek. Hij is voorzitter van de Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het Notariaat. De hoofdmoot hangt af van de dienstverlener en de geleverde diensten, en bedraagt al gauw zo'n €2000.

15.000

samenwonende stellen met kinderen gaan jaarlijks uit elkaar

Bovenop die nota komen nog advocaatkosten, griffierecht en leges: samen zo'n €500. Hoe ingewikkelder de scheiding, des te meer uren adviseurs nodig hebben. Reken dus in totaal op minimaal €2500 á €3000.

Goede afspraken

Net als bij elke andere dienst is het bij scheidingsadvies belangrijk om vooraf duidelijke afspraken te maken over de te leveren diensten en de kosten.

De meeste adviseurs rekenen een uurtarief. De tarieven zijn vrij en variëren van €121 per uur voor een financieel adviseur tot €363 voor een mediator-notaris. Doe je zaken met iemand die geen advocaat is, dan komen er advocaatkosten bij, circa €200 per uur. Check ook of de griffiekosten zijn inbegrepen. Die zijn €274 per advocaat. Voor de ontbinding van een huwelijk in gemeenschap van

goederen waarbij ook kinderen betrokken zijn, denken veel dienstverleners al snel zo'n 20 uur nodig te hebben. Sommigen bieden pakketprijzen aan: de Scheidingsmakelaar rekent in deze situatie €2647 inclusief btw, het Scheidingscentrum €3300. Die laatste levert wel meer diensten, zoals pensioenadvies en een kindercoach.

Wie een laag inkomen heeft, kan in sommige gevallen subsidie voor rechtshulp aanvragen; zie de tabel. Daarnaast biedt een aantal rechtsbijstandsverzekeraars een vergoeding voor hulp bij echtscheiding.

Kwaliteit

Wie wil weten of een adviseur vakkundig is, kan het best de openbare registers controleren. Adviseurs in zo'n register voldoen aan de opleidings- en ervarings-eisen voor hun vakgebied.

Dit zijn de belangrijkste registers: het Nederlands Mediation Instituut (NMI); de Vereniging van Familierecht advocaten Scheidingsmediators (vFas); de vereniging Register Financieel Echtscheidingsadviseur (RFEA) en de Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het Notariaat (VSMN).

Een adviseur kan in meerdere registers staan. De scheidingsadvocaten van de vFas moeten minimaal drie jaar werken als advocaat om aspirantlid te kunnen worden. Daarna moeten zij nog drie jaar opleidingen volgen voor een volwaardig lidmaatschap. 'Van de niet-vFas advocaten weet het gros onvoldoende om de klant bij te staan. Ze sturen alleen rekeningen', stelt hoogleraar Van Mourik.

20% van de gescheiden ouders verdeelt de zorgtaken 50/50; dit was 15 jaar geleden nog maar 4%.

46 JAAR

zijn mannen gemiddeld bij een echtscheiding en vrouwen 43 jaar.

Opname in een register is volgens hem niet zaligmakend. 'Mediators zijn erop gericht iedereen tevreden naar huis te laten gaan, maar zijn niet altijd juridisch onderlegd.'

En dan zijn er nog de echtscheidingsketens zoals de Scheidingsmakelaar, Scheidingsplanner en Scheidingspecialist. Dit zijn franchiseorganisaties, waar een zelfstandig ondernemer zich inkoop om de naam van de keten te mogen gebruiken. De kwaliteit van de aangesloten adviseurs is niet altijd gewaarborgd omdat de ketens verschillende eisen stellen aan hun franchisenemers. De Scheidingsexpert bijvoorbeeld stelt als voorwaarde dat al zijn experts in het RFEA- en mediatorregister staan. Bij veel andere franchiseketens zijn registraties niet verplicht.

Hypothek aangesmeerd

Er geldt een verbod op de verkoop van financiële producten voor advocaten, notarissen, mediators van de Mfam en adviseurs van de ketens Scheidingsexpert en Scheidingsplanner. Zij smeren je dus niet ongevraagd een lening aan. Maar bij andere adviseurs moet je wel degelijk op je hoede zijn dat ze geen ander belang hebben dan het regelen van de scheiding. De Scheidingsmakelaar heeft bijvoorbeeld afspraken met aanbieders van financiële producten. Dat betekent dat de adviseur er belang bij heeft om naast het regelen van de echtscheidingspapieren een nieuwe hypotheek en verzekeringen te verkopen. Je kunt een adviseur bij twijfel expliciet vragen of er sprake is van zo'n belang. ☑